

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Fekete karácsony*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Osztályozás

Tárgy

398.332.41

Hely

Idő

"1920"

Személy

Pap.

1920 XII 28

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old.)

Fekete karácsony.

Sehogyszem szépiúhatjuk a dolgot: bizony mindenféleképpen fekete volt a karácsony. Csak emlékezzünk vissza azokra a mai gyerekeknek legendás időkre, a mikor a villamosivlámpák pazar ragyogása csupa rohanó árnyékot mutatott, csomag volt minden kézben és ünnepi öröm az arcon. És bent a tüfütött szobák falára menyezetig érő karácsonyfa vetett árnyékot. Száz gyertya ragyogta be a színes láncokat, a tarka papirokba rejtett ajándékokat, apró kezeccskék tapsoltak a drága, régvágyott holminak és mindenki szeretett mindenkit, mindenki boldog volt, mindenki örült a más örömének. Az idén nem ez volt az általános helyzet. A gyermekek nagy tömegének a jószívű külföld szerzett örömet, de hányan voltak, a kiknek semmi sem jutott az örömből?...

Nyolcadikerületi bérház. Kopott és piszkos. Koromsötét udvaron botorkálok, az udvari lakások ablakából csak itt-ott szűrődik ki valami halvány és beteg fény sugar. Nagyritkán ajtó nyílik és csukódik hangosan, elkeseredetten.

Fölbotorkálok a lépcsőn. Első emelet 9. közeosztálybeli család. Két üres szoba és még üresebb előszoba. Mintha csak véletlenségből feledtek volna itt egy-két butordarabot. Feketén és üresen áll a kályha. Az ő pozíciója itt a legbiztosabb, nem lehet eladni, pedig semmi haszna nincs. Szomszédságában négy üvegtaip mutatja, hogy ott zongora állott valamikor. A falakon a szügek nyomai elvándorolt képekről beszélnek. Az abakokon ott vannak a függőnytartók, de csak úgy nincs semmi dolguk, mint a kályhának, vagy a ruhafogasnak, melyről minden ruha eltűnt.

Lakás, két szoba, konyha, előszoba, semmi több. A csupasz falak közt hidegség és könnyelábadt szemek. A kis Magduska felsír az anyja ölében:

— Anyuskám, tavaly ittjárt a Jézuska, az idén hol maradt?

— Eljön az idén is, kicsikém.

— De már este van és még nincs itt.
— Majd ha lefeküdtél drágám, csak akkor jön el és egész éjjel vigyázni fog rád.
— Karácsonyfát nem hoz?
— Az idén nem hoz karácsonyfát, mert nagyon drága.

— Ajándékot sem?
— A Jézuska eltette az ajándékodat. Vigyázz rá, hogy el ne törje! Majd ha látja, hogy jól viseléd magadat, akkor elhozza.

A kislány elhallgat. Arany szőke haja szétterül az anya karján és vékony, szepegő hangja halk szuszogásba olvad.

Az asszony törli meg a esendet.

— Fát és szemet sohasem kapunk?

Elfojtott hangon válaszol a férj:

— Januárra ígérik. Mi lesz vacsorára?

Az asszony nehéz sóhajtással teszi le gyermekét, egy könnyet törül ki a szeméből és behozza a hideg krumplit.

Szomszéd család. A butorzatból még egy asztal és néhány szék megmaradt, de soraik bizonytalan. Vagy tüzre kerülnek, vagy a — vásárra. Hideg élettelen itt is a kályha, mintha sohasem fűtötték volna. Az asztalon petróleumlámpa világít sárga, beteg fénnel.

— Még nem oltjuk el a lámpát? Holnapra is kell petróleum, — mondja az asszony.

— Hagyd csak, hadd égjen még egy félóraig, hiszen ma ünnep van.

Négy gyermek üli körül az asztalt, négy sápadt, szomorú, kopott veréb. Szótalanul bámulnak a lámpa lángjába, mintha a szoba hideg hőmérsékletére fagyasztotta volna meg a lelküket.

Az apa emlékezni kezd:

— Három koronába került az a nagy karácsonyfa, melyet harmadéve vettünk.

— Tele volt cukorral, — szól közbe a nagyobbik fiú.

— És süteménnyel.

— Mamám, hol az én hintalovam? — kérdi a

másik.

— Azt hat forintért vettük és hatvanat adtak érte a multkor.

Az apa, mintha a saját lelkét akarná kinozni, folytatja:

— A baba két koronába került.

— Nyolc korona volt az a nagy pulyka, mely két napig volt elég. Emlékszel?

És emlékeznek mind az olcsó pulykára, a hatalmas karácsonyfára, a finom cukrokra, a selyempapírba göngyölt ajándékokra és a harmadévi karácsony halványuló emlékénel melegszenek.

Végigtapogatózott a sötét udvaron. Az utca sáros, lucskos, nedves. Sűrű köd ereszkedik alá és keserűen huzza össze a torkot.

A Magyarországon működő olasz misszió kebelében alakult *Olasz Jóléti Akció*, a melynek élén *Mombelli* tábornoknak, az olasz katonai misszió vezetőjének leánya áll, pénteken délután karácsonyi ünnepet rendezett a misszió palotájában, mely alkalommal a mintegy száz főnyi gyermekereget gazdagon megajándékozta. Minden gyermek kapott lisztet, kondenzált tejet, játéktárgyakat, pénzt. Az ünnepségen jelen volt *Schoppa Lőrinc* pápai nuncius *Mombelli* tábornok a feleségével és leányával, *Castagnetó* herceg követ, *Pignatelli* herceg, *Buoncompagni* és *Coppi* ezredes, az olasz követség és az olasz kolónia vezetői teljes számmal.

A *Protestáns Országos Árvaházban* december 24-én a karácsonyfa-ünnep megható módon folyt le nagyszámu közönség jelenlétében. Az ünnepi beszédet *Kovács Emil* ref. lelkész, nemzetgyűlési képviselő mondta, megemlékezvén benne *Soboslay Gyula* dr. Amerikába szakadt honfitársunkról, ki Szan-Francisczkból 10.000 koronát küldött az intézet száz árvájának karácsonyfájára.

Az *Amerikai Vörös Kereszt* holnap, kedden délelőtt tíz órakor a pesti Vigadóban a főváros árva és szegény gyermekeinek nagyszabásu karácsonyfa-ünnepséget rendez.